

**Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum
Concionum**

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Pars Altera. Exicitò in plateas, & vicos civitatis, & pauperes, ac debiles,
cæcos. & claudos introduc huc.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

Tuo malo id experietis, si non credas. Quicquam.

PARS ALTERA.

Exi cū in plateas. & viros civitatis. & pauperes, & debiles, cecos. & claudis introduce huc.

21. Quatuor genera egenorum, & defectuosorum scilicet pauperum, debiliū, cecorum, & claudorum ad hanc cœnam invitata sunt. In illis nuptiis inops homo ob laceratas vestes fuit reprehensus, ac punitus. Ad hanc cœnam pauperes, malè vestiti, & qualibet personæ defectuosæ sunt invitatae. Beda hanc affert causam:

Beda.

Cæci, & claudi vocantur quod veniant: quia infirmi quig, atq; in hoc mundo despecti plerumq; tanto celerius vocem Dei audiunt, quando & in hoc mundo non habent, ubi delectentur. Et divus Ambrosius: Invitat pauperes debiles, & cecos, quo ostenditur nobis, quod nullam debilitas corporis excludit à regno, rariusq; delinquat, cui desit illa: ebra peccandi Idem Doctor aliam difficultatem: quomodo si sint cæci, debiles, claudi, ad hanc cœnam

ut possint? movet, & respondet. Qui vocatur ad cœnam, prius vocando sanatur, si claudus fuerit, gradendi facultatem, ut veniret acciperet, si lumine oculorum privatus, domum utique Domini, nisi refusâ luce mirare non poterit.

22. Hulsebus Emiffenus, & Gallicanus illis pauperibus, debilibus, cæcis, claudis gentiles figurati volunt. Pauperes enim debiles, cæci, & claudi erant gentiles, quia nec leges divinitas, nec virtutum fortitudinem, nec scientia lumen habebant. nec post Pent. in via mandatorum Dei rectis pedibus incedebant. Sed ut invitati sunt pauperes fuerunt ditati, debiles taborati, cæci illustrati, claudi sanati. Invitati tamen ad convivium Christi, divites, & fortes facti sunt, & interiora illuminati, jam in vita non erant, eumum. f. sed recto tramite gradiuntur. Scio vos doctrinâ horum Patrum acquiescuros, sed ut mihi satisfiat, probationes auctulitate ne vos pigeat. Vares Regius civitatem Solihæam ad laudes, & grates Deo pendendas invitat, lauda Jerusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion, & causa fuit, quia frumento ab eâ satiata, ac repleta fuit: Et adipe frumenti satias te. Ergo quod à Deo si agibus sit ditata, auri, argenti, aut aliorum victualium ad sustentationem urbis requisitorum penuriam pari non potest? ergone omnes ejus opes sunt in fugibus? Ita: si hos habeat, omni bono abunda-

bit. Non solum hæc civitas abundas copia bonorum, sed habet bona optima, & exquisitissima, atq; ubi ipam acedulam bonorum. Verba sunt Cæcilius Bellarmin: 6 felicissima Jerusalem penuriam pedem nunquam paupertas infereat. Sed attendite, ait Paschafius. Deus non loquitur de pane usuali, sed de mystico. Hæc frumentum corpus videlicet Christi ad quem habet, & non solum ad adipem, sed & omnes debitas, ita & potest iugiter

23. Divus Lucas Josephum ab Arimathis qui interpidus Pilatum adiit, & corpus crucifixi portavit, ut illud tenet mandaret laudans virum justum officit. Et ecce vir nomine Joseph, miles de curia, vir bonus, & justus. Sed ad viro Marthæ ut homo opulentus honoratur: Venit quidem homo homo dives ab Arimathis, nomine Joseph, miles de sensu, divus Matthæus, dum tantum eum dicitem proclamaret ejus nobilitatem, bonitatem, & justitiam injurius est. Moses, rex bonitatis, & gratitudinis attendi debent quam divitia: Opes sunt bona fortunæ per paternam hereditatem, & cetera, quæ quenter non tantis ac virtus, quæ propria industria virtuosè acquiruntur faciendæ. Merito quoque laudandus in eo, quod acquiritur ex sua virtute, & industria, quam in eo quod naturaliter & ex parentis sorte sibi per venit, in quo non oportet ac laudari, neq; vituperari. Sed licet pauperibus non debeat vituperationem, sic nec divitibus laudem determinat. Cur ergo dicit: Venit quidem homo dives ab Arimathis nomine Joseph? divus Matthæus non loquitur de divitis fortunæ, sed ejus opes in hoc, quod à Pilato donatus fuerit, corpore salvatoris consistere dixit. Tunc Pilatus in reddi corpus & accepto corpore Josephus eum in illud in syndone munda &c. ponderatio D. Ambrosii. D. Nunc Joseph justum dixit Lucas. Matthæus dicitem, & merito dives hoc loco dicitur ubi corpus accepit Christi, suscipiendo enim divitem, necesse fuit paupertatem. Et sanctus Epiphanius: Verè dicitur, utramque enim substantiam Christi à Pilato accepit. Verè dives, significem Margaritam illam, quæ omnes pretii estimationem excedit, secum a se portare promeruerat. Verè dives; succulenti namque plenum gestabat, nempe ipsammet divitiarum conceptionem. Adlocuti fugantur tenebræ, & adreceptionem corporis vivi, & veni redemptoris cellular egestas. Exi cū in plateas, & pauperes introduce huc.

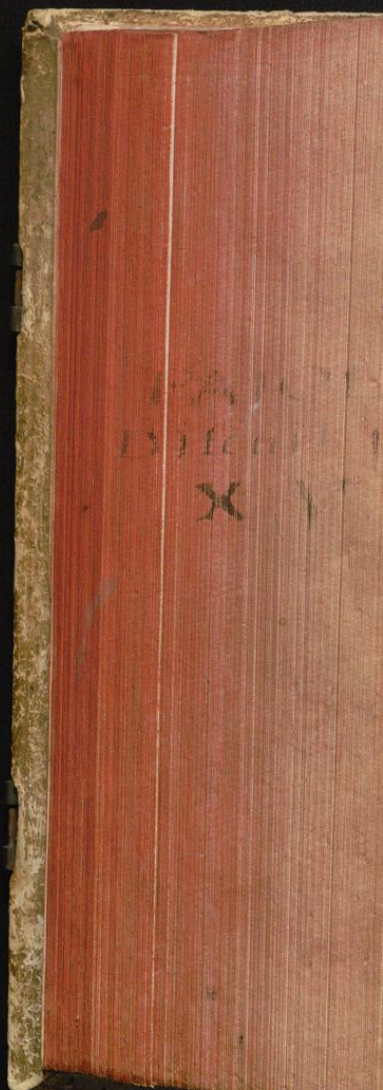
24. Secundo in hac cœna debiles, qui robore destituti sunt comparent. Et debiles introibunt, ut vires pristinas virtute sacrosancti cibi obsequantur.

25. col. 2.

Pl. 147.

215. col. 2.

24. Secundo in hac cœna debiles, qui robore destituti sunt comparent. Et debiles introibunt, ut vires pristinas virtute sacrosancti cibi obsequantur.

omni...
vires...
introibunt...
ut vires...
pristinas...
virtute...
sacrosancti...
cibi obsequantur.

conestit recipiat. Divus Hieronymus verba Da-
vidis: *Panem Angelorum manducavit homo*, quæ
Hæresis effectum, quem producit robotan-
do debiles, sic transferat, *Panem fortium mandu-
cavit homo*, pondeat, quia scilicet fortes eos reddidit
panem fortium: sicut enim civis corporalis, cor-
poralem formam, et confirmat, iuxta illud; *Chri-
stus cor hominis confirmat*, sic etiam Eucharistia
confirmat animam nostram, imò. *Exemplum mul-
tuum*. Deum enim in ea continentur, qui est fortitudo
anima nostra. Unde martyribus pilsca Ecclesie
contumacia, qua adeo se intrepidos exhibe-
bant, nec ad minas, nec ad obiectum fornicum
accusatum, aut gladiorum acutorum flucteban-
tes: Annon vigues illi tenellæ ad carceres, tor-
mentum, & mortem ipsam quæsturæ ibant, ac si
ad contrivium essent invitata? respondet sanctus
Lucas. *Erant perseverantes in doctrina Apostolo-
rum, et communione fractionis panis*. Ubi ci-
tatur scriptor sic concludit, *Hinc maxima eorum
fortitudo*.

21. Filia cuiusdam, quem divus Marcus At-
taliagogum compellat, satis concesserat; Chri-
stum solando patri, qui amantissimæ sibi filie
morsu acerbis prosequatur lacrymis, confet-
tus se ad domum ejus, mortuum vitæ restitutu-
ris rogavit, *non timere, crede tantum, et salva
eris*. Ad domum puella extinctæ tendunt, et va-
rent manibus eam arripit, ut ad vitam redeat, &
fuge jubet: *Puella, surge, & omnium astantium
propere se erexit*. Deia ad parentes se vertens
filio illi cibos administrat moner: *Et iusti illi
dum manducare*. Prodigium fuit grande, sed dum
quod cunctipotentia divinæ esse effectum per-
pendo, illud remittitur. Hoc speculandi aniam
probet, quod membris puellæ refuscitate diu
toto morbo exhaustis, ita ut pedes eam non
ferrent, consolidandis, cibum sine morâ dari ve-
lit, illi qui vitam restituit, annon & vires amil-
lari redere valuit? absque dubio: sed Beda Deum
humantatum hoc factio panis Eucharistici esse
proprietatem robur debile restaurare docere vo-
luisse, *Surrexit, et ambulavit, quia anima
a peccatis resuscitata non solum à sordibus scelerum
conterit, sed et bonis operibus proficere debet, et
participat esse, ut celesti pane satiatur, divini scilicet
carnis, et altari participat effecta*.

Constantinus Imperator nunquam ivit in ho-
stias, nisi ipse, ac totus exercitus hac escâ munitus
esset. Carolus Magnus antequam cum hoste di-
vino micantibus devotè recitare solebat: *O salutaris
panis, quæ tuam panis usum, bella premunt hosti-
bus*

lia, da robur, ser auxilium. A sanctissimo vires,
& robur pugilibus obvenire persuasum sibi cerè
habebat. Hoc non trahatur in dubium, cum id-
circo debiles ad hanc cœnam invitati sint: *Debi-
les introduce huc*.

26. Cæcos etiam adesse, ad hoc ut illustren-
tur specialiter vita spirituali, quæ pertinet ad in-
tellectum, vult. Hinc legitur in Ecclesiastico:
Cibabit illum pane vite, et intellectu. Diabolus Eccle-
siæ transgressionem Evæ persuasurus ait: *Aperientur
oculi vestri, sed quomodo aperientur, si non erant
cæci, nec eos obfirmatos habebant?* Rupertus
Rup. c. 7. respondet: *In agnitionem vestra confusionis*; Et
Petrius dicit, quod *Diabolus sophisticè locutus est
Trinitati*. Et iure; cum cain mendacii auctor, & ve-
racitatis hostis, & in hoc etiam impostor fuerit,
ejus verba in contrarium sensum, quæ præ se
ferunt, interpretanda sunt. Dicendum ergo:
Clauduntur oculi vestri. Et hominis intellectum
per peccatum excecatur. Hinc est quod duo
discipuli in Emmaus iter agentes Dominum sibi
præsentem non agnoscerent, sed eum hominem
plebeum putarent: *Tu solus peregrinus es in Ie-
rusalem?* nunc audite, quid sanctus Lucas dicat:
Oculi eorum tenebantur, ne eum agnoscerent. En
eos cæcos, sed quando lumen receperunt? *Et
se assiderunt, & dum panis secaretur, caligo fugit,
intellectus illustratur, & magistrum ruitus no-
cunt. Et aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt
Eum in fractione panis*. Hoc panis sanctissimum
sacramentum figurati, sancti Hieronymus, Au-
gustinus, Chrysostomus, Theophylactus, Beda, Aug. 13. de
& alii inter quos Maldonatus, Labata affirmant, *conferenti-
horum ultimus expressè sic scripsit: Tunc igitur
Evangelio in fractione panis huius aperti sunt oculi eorum, non
quidem solum corporis, sed animæ, ut non solum homines
Christum viderent, sed agnoscerent: Quo nobis sig-
nificaret Dominus, quomodo in sumptione sanctissi-
ma Eucharistia aperiantur intelligentia nostra ad Maldona-
dirina rectius intelligenda. Sancti P. Augustini tus in Luc.
doctrina præ omnibus mihi serviat. Non autem
incongruè accepimus, hoc impedimentum in oculis
Labat. t. 3. eorum à Sabana factum fuisse, ne agnosceretur
Eucharistia: sed tantum à Christo est facta permissio usque
prop. 32. ad Sacramentum panis, ut unitate corporis ejus
Aug. t. 4. participata removeri intelligatur impedimentum ubi supra
inimici, ut Christus possit agnosci.*

26. Ultimo claudi vocati sunt. Claudes intro-
duc huc. Et hi sunt illi; *Qui non valent incede-
re, nisi quædam reverentia faciendo; quo signi-
ficatum à Deo est, magna cum reverentiâ ad hoc prop. 24.
divinum Sacramentum nos accedere oportere.*

1771
Liber
5.

Humilitas magna dispositio est ad sacram Synaxim. In Levitico hac fuit Dei iussio: Omne oblatio, qua offertur Domino, abique fermento fiat. Propter tumiditatem, quam efficit, verba sunt Philonis, aqua figurato precepto ne quis elatus ad altare accedat, tumidus fastu atque arrogantia, caveat insidiatricem superbiam. Edeni pauperes, & satura-

buntur. Qui sunt hi pauperes? humiles respondeat Hugo: Qui sunt isti pauperes, nisi homines tales sitis vos, & digni eritis hac coena, in qua aliquid caelestis beatitudinis habebitis, divinis corporalibus, ac spiritualibus affluetis, intellectus vester illustrabitur, Deum in hac cognoscetis, & illo in futuro fruemini.

DOMINICA TERTIA POST PENTECOSTEN.

Quis ex vobis homo qui habet centum oves, & si perdidit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, & vadit, & vadit, &c. Luc. cap. 15.

ARGUMENTUM.

Perseverantia in bonis operibus commendatur, nam sine perseverantia nulla sunt, & quotidie in virtutibus proficiendum est, quantumvis aliquis diu vixerit.

EX serenitate aurorae saepius qualis futurus sit dies, augurari possumus: Pro ut vernans Aprilis florentes arbores exhibet, talis copia in autumno futura cognoscitur. Ex primis annis vitae vitalis progressus bonitas iudicatur. A Principii qualitate, conditio finis deducitur. Principium in utraque re maximum est, ait Plato, & rationem dat Aristoteles: Quia plurimum valet ad id, quod ex eo sequitur. Et lex, iurium est spectandum. Hinc Latinus in vetus verbum abiit: Dimidium facti, qui bene coepit habet. Sed quid bene rem agredi, si bene coepit non perficiatur, prodicitur: Omitto, Spiritus Sanctus calamo divi Gregorii Pontificis dicitur, necesse est, ut unusquisque struere in eo, quod incipit, perseveret, atque usque ad finem operis, in ea qua inchoavit intentione permaneat. Ad divus Cyprianus, Docet graves viros, semel super Peram robustam solida stabilitate fundatos non dico aura levit, sed nec vento, nec turbine commoveri. Et sanctus Chrysostomus Semper stare. Et xxv. quam eccidisse, alvum est, atq. admirabile: ut Archiepiscopus Valentinus. Nulla vos speritas instaurari deterrere ab incipio: per se curate instaurari solentur incipit in fine, labor in probus vicia vicia.

Quid Agricole inculto molestiti dare hyemis, ac laboribus temporis rigidissimi subici possit, si postea restant aureis spicis, dum generosi aurige, lucidissimi planetae autem eorum per aridos campos fetidissimi Leonis vehunt. Sicut non cernat? vel: quid enim juvet, si astate colligantur, & molissimam omnes labores in vili habeat, difficultates devertit, ac proprio sudore aridam terram irrigare delectatur, dum curvus aduncâ falce exercitus campulles matorum spicarum demetit, si postea in horreo eos non videt in acervum collatos? Non potest, dicit Beatus Laurentius Justinianus, accipere agricolam fructum, & gratia nisi in agro laborem messis, in arva arduum, & solis pro separatione palmarum a grano percurram, & perierit pariter, sic neque nisi ad mercedem operis fructus perierimus. Pugil genetosus quatuordecim quo ad meram velocem cui suam pellat, si in medio stadii histat, per minimum non meretur. Insuper quidem bonum agitur, si ante vicia terminata sunt, peratur, quia frustra voluciter currit, qui prius quam ad metae venerit desinet. Nulla operatiois tuae parvitate cessat, quando scimus, alio sapientis iocum consistit in incipit, proferuntur.

Plato. Arist. L. Pomp. leg. secun. ff. de neg. gest. S. Greg. S. Cyr. lib. 4. c. 2. S. Ioan. Chrysol. hom. 77. B. Thom. à Villa conc. 2. de viti. tit. f. 167.